

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ



49

**НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

Матеріали конференції
Забезпечення якості вищої освіти

ОДЕСА, 2018

Матеріали друкуються відповідно до рішення 49-ї науково-методичної конференції ОНАХТ «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 11–13 квітня 2018 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Букарос А.Ю., канд. техн. наук, доцент,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Кручек О.А., канд. техн. наук, доцент,
Агеєва І.М., канд. екон. наук, доцент,
Дишкантюк О.В., канд. техн. наук, доцент,
Жихарева Н.В., канд. техн. наук, доцент,
Котлик С.В., канд. техн. наук, доцент,
Купріна Н.М., канд. екон. наук, доцент,
Саркісян Г.О., канд. техн. наук, доцент,
Світий І.М., канд. техн. наук, доцент,
Соц С.М., канд. техн. наук, доцент,
Шарахматова Т.Є., канд. техн. наук, доцент,
Шпирко Т.В., канд. техн. наук, доцент,
Риженко Л.Д., методист

ВПЛИВ НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ НА УСВІДОМЛЕННЯ ПОЧУТТЯ ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ	
В.Г. Швець, В.І. Булюк	110
ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМНОЇ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ У ФОРМАТІ УЧБОВО-НАУКОВИХ ГРУП	
О.Г. Бурдо	111
РОЛЬ ВИКЛАДАЧА У РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ	
А.Д. Салавеліс, І.М. Калугіна, С.М. Павловський	113
ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ЕКОНОМІСТІВ: СВІТОВИЙ ОГЛЯД, СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ	
Т.А. Кулаковська	115
СУЧАСНА ПРОФОРІЄНТАЦІЯ ЯК СКЛАДОВА МОДЕЛІ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
О.О. Голубьонкова, М.Г. Брайко	117
ВИКЛАДАЧ В СИСТЕМІ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
В.Е. Волков	118
ЗАКОРДОННІ СТАЖУВАННЯ ВИКЛАДАЧІВ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ	
Л.В. Фігурська, І.С. Чернега	119
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ ОНАХТ ЗА ПРОГРАМОЮ «СЕНСОРНИЙ АНАЛІЗ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ»	
О.Б. Ткаченко, Л.О. Валецька, Л.О. Каменева	120
МОДЕЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРИ ВИВЧЕННІ ТЕХНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	
Н.В. Жихарєва	121
НОВІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ ПРАВОВИМ ДИСЦИПЛІНАМ	
І.А. Осадча	123
ПОРТФОЛІО ЯК АЛЬТЕРНАТИВНА ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ Й ФОРМУВАННЯ РЕЙТИНГУ СТУДЕНТА	
Н.М. Корсікова	125
РОЛЬ ВИКЛАДАЧА У РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ	
С.Л. Колесніченко, С.О. Поплавська, С.В. Кисельов	129
ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТА В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	
Л.Л. Лобоцька, О.Л. Фрум	131
ДІАГНОСТИКА РЕФЛЕКСОРНО-РЕГУЛЯТИВНОГО КОМПОНЕНТУ РОЛЬОВОЇ ПОЗИЦІЇ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНОГО ВУЗУ	
Г.А. Черняк, І.А. Кириченко, Н.Г. Крилов	133
ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ В СФЕРІ БЕЗПЕКИ ПРОДОВОЛЬЧОЇ СИРОВИНИ І ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ	
Л.М. Пилипенко, О.І. Данилова, І.В. Лопотан	136

- розробка програмних засобів навчального призначення, новітніх програм, підручників, посібників і методичних матеріалів нового покоління, у тому числі електронних;

- використання Інтернет ресурсів.

Педагогу потрібно пам'ятати: викладач ВНЗ повинен розвивати у студентів відчуття впевненості та успішності; створювати атмосферу конкурентності; регулювати підбір завдань так, щоб постійно підтримувати оптимальну мотивацію до використання свого потенціалу в області спонукання студентів до навчання.

Вплив навчального процесу в набутті професійного професіоналізму та громадянськості особистості, реалізується здатністю потреби у власному перетворенні на шляху до бажаного ідеалу, здатністю отримати задоволення від поступальних кроків до конкретної мети. Важливо у студента виховувати постійну потребу в самостійності, самоаналізі, самооцінці, самовихованні та власну активність. Таким чином це буде керівник здатний до практичної самокритики, до творчості, ініціативи, з новим мисленням, широким світоглядом, з високим рівнем національної свідомості.

ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМНОЇ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ У ФОРМАТІ УЧБОВО-НАУКОВИХ ГРУП

О.Г. Бурдо

На кафедрі процесів, обладнання та енергетичного менеджменту започатковано новий формат організації підготовки фахівців. Ідея формату – створити систему послідовної підготовки на всіх рівнях: «учень – студент – магістрант – аспірант – викладач - докторант». Розроблено положення про роботу учбово-наукових груп (УНГ), яке затверджено у рамках факультету.

Це положення щодо організації виконання та захисту дипломних, курсових проектів, випускних робіт магістрантів зі спеціальностей «Машини та технології пакування», «Обладнання переробних та харчових виробництв», «Енергетичний менеджмент».

Зазначене положення розроблено з метою удосконалення методик та принципів підготовки тематики проектів, їх затвердження, контролю за виконанням та організації захисту. У результаті має зрости відповідальність магістрантів та викладачів, підвищитись якість підготовки фахівців. Завданням викладачів є ретельна розробка тематики проектів, їх відповідність сучасним вимогам, при широкому залученні світового досвіду. Особлива увага має приділятися інноваційним розробкам кафедри, вихованню у магістрантів патріотичного ставлення до професії механіка та енергетичного менеджера. Концепцією положення є впровадження учбово-наукових груп, які включають провідних викладачів, аспірантів, магістрантів та студентів.

Важливим завданням положення є організація планової підготовки резерву викладачів кафедри. На кафедрі створюється учбово-наукові групи з напрямків: «пакувальна інженерія», «обладнання харчових виробництв» та «енергетичний менеджмент».

Головами груп з відповідних напрямків є доктори наук, професори, які мають наукові школи та ведуть активні наукові дослідження.

Голови формують пропозиції щодо складу груп. До групи включаються провідні доценти з відповідних напрямків, асистенти, аспіранти, магістранти та студенти, які планують поступати до магістратури.

Структура групи формується за принципом: «голова – провідний доцент – магістрант – студенти бакалаври».

Голови та склад групи, керівники проектів затверджуються щорічно на засіданнях кафедри.

Тематика проектів пропонується провідними доцентами кафедри, аналізується головою групи. Голова групи формує перелік тем, що розглядаються та затверджуються на засіданні кафедри. Пріоритетними вважаються теми, які планується проводити на дослідних стендах кафедри (чи безпосередньо на підприємствах) за науковими напрямками провідних викладачів у рамках наукової школи голови групи.

Семестрові курсові проекти та роботи мають вирішувати окремі розділи запланованої випускної роботи магістра. Захист семестрових курсових проектів та захист звітів про проходження виробничої практики проходять публічно на кафедрі. Результати досліджень магістранти доповідають на конференціях та семінарах, публікують у наукових виданнях, захищають патентами. Відповідальні – керівники проектів.

Практикується захист лабораторних та практичних робіт проводити публічно. Магістранти до захисту готують презентацію, що узагальнює результати роботи. Відповідальні – викладачі, які проводять ці роботи.

Очікувані результати такого формату це підвищення рівня професійної підготовки магістрів, набуття магістрами навичок критичного аналізу проблеми, вміння ставити та вирішувати науково-технічні проблеми. Все це сприятиме реалізації програми планової підготовки резерву викладачів кафедри за рахунок селективного відбору аспірантів із числа магістрів, які проявили себе під час роботи в групі.

Передумовами створення та функціонування УНГ є наявність на кафедрі: наукових напрямків, підготовлених науковців (докторів наук, доцентів, докторантів), які спроможні очолити та результативну роботу групи, керувати роботою аспірантів, магістрів, студентів. Важливим для таких керівників є вміння організувати селекційну роботу серед учнів та студентів для залучення талановитої молоді до поступової підготовки від абітурієнта до аспіранта.

На кафедрі такі передумови за останні роки створено. Головне те, що підготовлено керівників напрямків, робочих УНГ: Безбах І.В. (термомеханічні системи); Зиков О.В. (теплові насоси та технології адресної доставки енергії); Терзієв С.Г., Левтринська Ю.О. (екоіндустрія АПК); Бурдо О.Г. (наноін-

женерія); Мординський В.П., Перетяка С.М., Безбах І.В. (енергетичний менеджмент); Мординський В.П., Светлічний П.І., Яровий І.І. (сушіння в електромагнітних полях та в вакуумі); Бурдо О.Г., Ружицька Н.В. (мікрохвильові вакуум-випарні апарати). До УНГ входять 9 аспірантів та здобувачів, 4 інженера, 14 магістрантів та 9 учнів шкіл. Наступним чинником є наявність перспективної наукової тематики та необхідного лабораторного обладнання й бази приладів для вивчення складних процесів тепломасоперенесення в умовах вакууму, електромагнітних полів мікрохвильового діапазону. Таку базу створено, вона постійно розвивається. Важливим питанням є залучення до роботи в УНГ талановитої молоді. Тому, для інформування молоді щодо розробок щорічно на базі кафедри проводяться міські молодіжні форуми «Енергоманія». Після минулого форуму 3 учасники з гімназії №5 записалися до гуртка молодих енергоменеджерів. У рамках останнього форуму із цікавими доповідями виступило вже 15 молодих дослідників, а 6 з них записалось до УНГ.

Складним питанням є організація роботи учнів в УНГ, що пов'язано із режимом роботи шкіл та їх віддаленістю від академії. Тут пропонується використовувати досвід, що напрацьовано доц. Безбахом І.В. Він впровадив оригінальну систему роботи, що включала лекції в аудиторії академії, самостійну роботу учнів при дистанційному контролі та практичні заняття, об'єктом досліджень яких стала будівля гімназії, де навчаються ці учні. Доцільність такої методики підтверджена результатом – 3 учні виконали енергетичний аудит гімназії та зробили серйозну доповідь на форумі. Всі учасники форуму визнали цю доповідь кращою, її рівень відповідав рівню магістерської роботи з енергетичного менеджменту. Крім того, що ці учні отримали важливі практичні навички, вони виконали соціально важливу роботу для гімназії – визначила стан її теплового захисту.

Подальший розвиток УНГ передбачає: пошуки резервів поповнення груп за рахунок учнів коледжів та шкіл, залучення до активної наукової роботи студентів академії.

РОЛЬ ВИКЛАДАЧА У РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ

А.Д. Салавеліс, І.М. Калугіна, С.Н. Павловський

Сучасні вищі навчальні заклади - це не тільки місце для отримання професійних знань, але це місто соціальної й професійної адаптації молоді людини. Процес навчання у вищому навчальному закладі складний та багатогранний, він передбачає формування різних співвідношень між студентами та викладачами, студентами між собою, студентами з керівниками підприємств та робітниками під час проходження практик, між студентами і школярами - майбутніми абітурієнтами під час різних майстер - класів. Всі ці спілкування та контакти мають надати життєвий попит будувати стосунки різного рівня -